Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

DOROSŁE DZIECI Z RODZIN DYSFUNKCYJNYCH WSPÓŁCZESNE WEZWANIE DUSZPASTERSKIE

Ks. dr Grzegorz Polok

Katedra Zarządzania Publicznego i Nauk Społecznych

Uniwersytet Ekonomiczny Katowice

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Dorosłe Dziecko z Rodziny Dysfunkcyjnej - DDD

my sami

nasi współpracownicy

wierni

Różne trudności czy przeszkody

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Przeszkody

silne poczucie lęku

niskie poczucie wartości

poczucie odrzucenia

stałe poszukiwanie akceptacji

nieudane związki

samotność

różne uzależnienia

bezsilność

gniew

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Często źródłem tych przeszkód,

to rodzina zwłaszcza to co się działo w niej w okresie dzieciństwa i dorastania danej osoby

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Dysfunkcja rodzinna

Alkoholizm lub inne uzależnienia

Choroba psychiczna w rodzinie

Przemoc fizyczna lub psychiczna, maltretowanie i wykorzystywanie seksualne

Rozwód rodziców emocjonalny lub prawny

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Dysfunkcja rodzinna

Psychiczne opuszczenie dzieci, czynne odrzucanie i dewaluowanie dziecka

Nadużycia emocjonalne, nadopiekuńczość i nadmierna kontrola

Stawianie nieadekwatnych do rozwoju i możliwości dziecka wymagań

Dorosłe dzieci z rodzin dysfunkcyjnych - DDD

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Dorosłe Dzieci Rozwiedzionych Rodziców (DDRR)

Rozwód może być prawnie lub emocjonalnie

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Dorosłe Dzieci Rozwiedzionych Rodziców (DDRR)

W Polsce w 2000 r. rozwodów nieco ponad 40 tysięcy w 2011 już ponad 72 tysiące

W tym roku w naszym kraju procesy cywilne o rozwód aż 33 na 100 zawartych małżeństw

80% studentów Uniwersytetu Harvarda (USA) określiło rozwód rodziców jako jedno najistotniejszych wydarzeń w ich życiu

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Dorosłe Dzieci Alkoholików (DDA)

to pełnoletnie osoby, które wychowywały się w rodzinie z problemem alkoholowym czyli takiej gdzie jedno lub oboje rodziców nadużywali bądź byli uzależnieni od alkoholu

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

W roku 2010

Polacy na alkohol wydali

około 40 miliardów złotych,

(na piwo około 20 miliardów)

Budżet kraju

301,2 miliardów

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

SKALA PROBLEMU

Z szacunków wynika, iż

DDA

stanowią około 40 procent

dorosłej populacji Polaków

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

DDD/DDRR/DDA

doświadczają w dorosłym życiu trudności, których korzenie tkwią w doświadczeniach wyniesionych z swojej rodziny dysfunkcyjnej

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Dlaczego używamy określenia dorosłe dziecko

DDD/DDRR/DDA

na zewnątrz pełnoletni człowiek ale w środku małe dziecko, które często czuje pustkę i nie nasycenie, którego potrzeby nie zostają zrealizowane, które przeżywa lęki niepokoje, odrzucenie, brak akceptacji siebie …..

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

DLACZEGO SIĘ TAK DZIEJE?

KLUCZ DO ROZWOJU TOŻSAMOŚCI - DZIECIŃSTWO

Dzieciństwo jest **okresem kluczowym** dla rozwoju naszej tożsamości. Doświadczając własnej bezradności, dziecko musi przejść **od symbiotycznej do niezależnej relacji z rodzicami**, ucząc się po drodze wielu umiejętności niezbędnych do przetrwania i do ułożenia sobie życia tak, **by czuć się szczęśliwym i spełnionym.**

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

DZIECIŃSTWO

dzisiejsza zdolność samooceny i poczucie własnej wartości pozostają w stosunku wprost proporcjonalnym do poziomu akceptacji osoby przez jego rodziców zwłaszcza jako dziecka czy dorastającego człowieka

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

DLACZEGO TAK MAŁO WIEMY O SYTUACJI RODZINNEJ ?

Trzy nauki jakie otrzymuje Dziecko w rodzinie dysfunkcyjnej ,

- **nie ufać,**
- **nie mówić,**
- **nie odczuwać.**

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

nie ufać

Brak dotrzymania obietnic, umów, niespójność działań oraz niekonsekwencje wychowawcze ze strony rodziców w dysfunkcyjnej rodzinie nie sprzyja kształtowaniu w dzieciach postawy ufności

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

nie mówić

nie mówić w jakikolwiek sposób o sprawach związanych z dysfunkcją . Nie mówić o tym, że pije jedno lub dwoje rodziców, o rozwodzie, nie wspominać złym samopoczuciu, niedyspozycji lub złej kondycji psychicznej lub fizycznej.

Taka postawa oznacza także zamknięcie się na tematy związane z rodziną wobec obcych

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

nie odczuwać

Z powodu różnych negatywnych zachowań rodziców u dziecka rodzą się silne stany emocjonalne uporczywej złości, nienawiści czy gniewu wobec nich

Grozi to w rozumieniu dziecka odebraniem rodzicielskiej miłości i stanowi bardzo trudną dla niego psychologicznie sytuację.

Dlatego zaczyna dziecko przekonywać siebie samego, że nie doświadcza takich emocji „zamraża się”

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Odrywane role

Wyróżnia się cztery typy takich ról społecznych:

- **bohater rodzinny,**
- **kozioł ofiarny,**
- **dziecko-maskotka,**
- **niewidzialne dziecko**

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

„Bohater rodziny”

są nimi dzieci, które dostarczają rodzinie dysfunkcyjnej poczucia wartości, dumy i sukcesu.

Takie dzieci w rodzinie dysfunkcyjnej biorą zazwyczaj na siebie różne obowiązki i w działaniu „na zewnątrz” świetnie sobie z nimi radzą.

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

„kozioł ofiarny”

są to przeważnie dzieci, dzięki którym rodzina dysfunkcyjna ma szanse odwrócić uwagę od rzeczywistych problemów.

Dzieci w tym przypadku traktuje się jako pewien „obiekt zastępczy”, który służy do rozładowania negatywnych uczuć osób dorosłych.

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

„dziecko – maskotka”

dziecko, często najmłodsze z rodzeństwa, odpowiada za poprawienie nastroju i humoru rodziny.

Jego zadaniem, „specjalnością” jest rozładowanie powstających często w rodzinie dysfunkcyjnej napięć i tworzenie pozytywnego klimatu.

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

„Niewidzialne dziecko”

to rola, którą najczęściej podejmują dzieci o dużej wrażliwości i delikatnej konstrukcji psychicznej.

W tej roli wycofują one się z życia, izolują się od koszmaru rodziny dysfunkcyjnej, uciekając w świat swojej wyobraźni i marzeń. W rodzinie zachowują się tak, aby nie zwracać na siebie uwagi.

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

TYPOWE ZACHOWANIA DDD/DDRR/DDA

- silne poczucie lęku
- bardzo niskie poczucie wartości
- bezustannie poszukują potwierdzenia i uznania
- myślą, że różnią się od wszystkich innych
- osądzają siebie bezlitośnie
- zgadują co jest normalne
- czują się winne stając w obronie własnych potrzeb i często ustępują innym

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

TYPOWE ZACHOWANIA DDD/DDRR/DDA

- mają trudności z przeprowadzeniem swoich zamiarów od początku do końca
- kłamią, gdy równie dobrze mogłyby powiedzieć prawdę
- mają kłopoty z przeżywaniem radości i z zabawą
- traktują siebie bardzo poważnie
- mają trudności z nawiązywaniem bliskich kontaktów
- przesadnie reagują na zmiany, na które nie mają wpływu

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

TYPOWE ZACHOWANIA DDD/DDRR/DDA

- są albo nadmiernie odpowiedzialne albo całkowicie nieodpowiedzialne
- ulegają impulsom
- czują strach przed cudzym gniewem i awanturami
- lubią zachowywać się jak ofiary
- bardzo boją się porzucenia i utraty
- obawiają się ukazywania swoich uczuć
- łatwo popadają w uzależnienia albo znajdują uzależnionych partnerów

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Możliwe skutki DDA

jeżeli **dziadkowie nadużywali alkoholu**

3 razy większe prawdopodobieństwo, ze dziecko zostanie **alkoholikiem**

w przypadku rodziców 4 razy większe

60 do 70% dziewczyn z rodzin z problemem alkoholowym wyjdzie za uzależnionego

50% DDA nie założy rodzinny

W Polsce tym roku jest 7 milionów singli

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Możliwe skutki DDRR

- prawdopodobieństwo rozwodu wyższe o 35% u mężczyzn 60% u kobiet

- wcześniejsze decydowanie się na małżeństwo

- słabsze zaangażowanie się w zawarte małżeństwo

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Nie można zakładać, że każde dziecko, które wyrośnie w rodzinie dysfunkcyjnej będzie się charakteryzowało opisanym powyżej zespołem cech.

Pojęcie DDD/DDRR/DDA wraz z przypisywanym mu charakterystycznym zespołem cech, może jednak być pomocne dla osób, które doświadczają trudności spowodowanych doświadczeniami wyniesionymi z rodziny dysfunkcyjnej

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Najważniejsze dla DDD/DDRR/DDA jest wyjście z izolacji, znalezienie się wśród osób, które z racji podobnych przeżyć potrafią zrozumieć lęk, cierpienie i gniew nagromadzone w dzieciństwie.

Powinny wrócić do złej przeszłości, żeby nie reagować na to, co się dzieje teraz, tak samo jak kiedyś.

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

DROGI POMOCY ,

Podstawą jest bezwarunkowa miłość Boga

Pomoc:

wiedza (świadomość problemu)

wsparcie innych

psycholog

Terapia indywidualna, grupowa

Wspólnota- grupa wsparcia, inne

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

TEST NA WERYFIKACJĘ CZY JESTEM DDRR/DDA?

Można sprawdzić charakterystyczne cechy :

www.rozwinacskrzydla.pl

Test nie jest „wyrocznią” ale może pomóc w określeniu cech DDA

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Dla każdego

kto zechce przeczytać

UM Katowice

